

SEXIT BILD- OCH SPRÅKSTÖD Somaliska

sexit

Samtal om sexuell hälsa och
erfarenhet av våld

SEXIT Bild- och språkstöd

Bild- och språkstöd baserat på SEXIT 3.0

Text: Sofia Hammarström, utvecklingsledare och doktorand, Per Andreas Persson, sjuksköterska och specialist i sexologisk rådgivning och Karin Stenqvist, infektionsläkare och docent vid Kunskapscentrum för sexuell hälsa (KSH) i Västra Götalandsregionen och Sara Sanzén, utvecklingsledare och psykolog vid Västra Götalandsregionens Kompetenscentrum om våld i nära relationer (VKV)

Bildstöd samt anpassning till lättare svenska: Josefin Hansson, logoped vid Kommunikations- och dataresurscenter DART i Västra Götalandsregionen

Översättning: Tolkförmedling Väst

Omslag: Ingibjörg Sigurðardóttir, Göteborgsregionen (GR)

ISBN: 978-91-985909-0-6

Detta material får kopieras, citeras och tryckas, men inte modifieras, översättas eller användas i kommersiellt syfte
Glöm inte att tydligt uppge källan © 2020

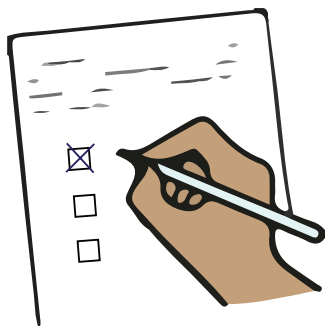
Alla SEXIT Bild- och språkstöd är tillgängliga i digitalt format på www.srhr.se och på Kunskapscentrum för sexuell hälsas hemsida www.vgregion.se/ksh

Introduktion

SEXIT är en metod i tre delar som syftar till att identifiera sexuellt risktagande eller utsatta unga, genom att rutinmässigt ställa frågor om sexuell hälsa och erfarenhet av våld när de besöker olika vårdverksamheter. SEXIT består av en utbildning för personal, ett frågeformulär för besökaren, samt en handbok personalen kan använda som stöd vid bedömning och åtgärder. SEXIT fungerar i praktiken som ett samtalsunderlag genom att besökaren först fyller i SEXIT-formuläret, och att man därefter gemensamt går igenom och pratar utifrån svaren. SEXIT är framtaget av Kunskapscentrum för sexuell hälsa i samarbete med Västra Götalandsregionens kompetenscentrum om våld i nära relationer och Smittskydd Västra Götaland.

SEXIT Bild- och språkstöd är ett kommunikationsstöd att använda i mötet med en besökare som har behov av sådant. Materialet innehåller samma frågor som formuläret SEXIT 3.0, men några av frågorna är omformulerade för att göra dem mer lättbegripliga. SEXIT Bild- och språkstöd finns i en version på lättare svenska samt i ytterligare fem versioner där både svenska och ett annat språk finns med (arabiska, dari, somaliska, tigrinja och engelska).

Bilderna fungerar både som ett kompletterande stöd för förståelsen när besökaren besvarar frågorna, och som ett stöd i samtalet när personal går igenom svaren med besökaren. Vid behov kan frågorna besvaras gemensamt.

Dhamaan dadka halkan noogu yimaadaa waxay ka jawaabayaan su'aalo ku saabsan dagaalka/ rabshadda, arimaha xaga hamiga iyo galmada iyo wixii kale ee mihiim u ah caafimaadkaaga.

Adiga ayaa kala dooranaya hadii aad rabto inaad ka jawaabto su'aalaha iyo hadii aanad rabin inaad ka jawaabto. Adiga ayaa dooranaya su'aalaha aad rabto inaad ka jawaabto iyo kuwa aanad rabin ee aad ka boodayso ka jawaabtooda.

Waxaan ka wada hadli doonaa jawaabahaaga.

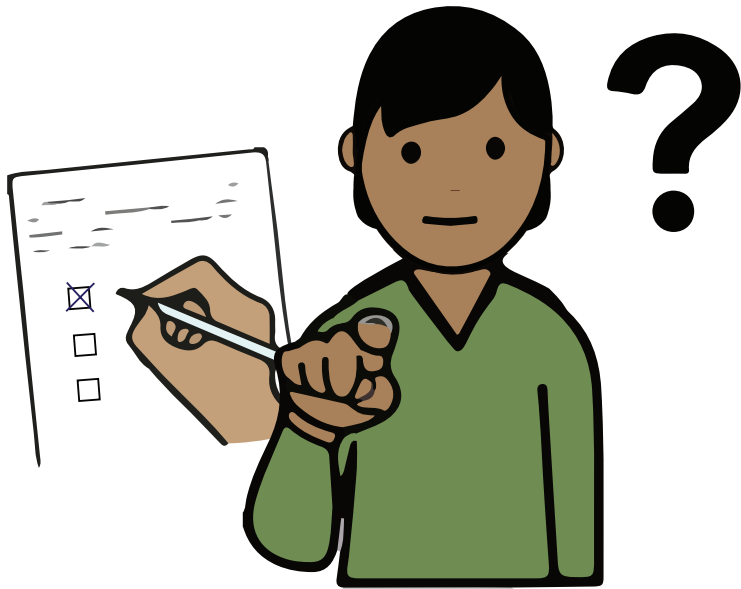
Dadkayaga halkan ka shaqeeya waxaanu raacaynaa sharciga sirxejinta/sir haynta. Taasi oo macnaheedu yahay inaananu wixii aad noo sheegto cid kale usii gudbin karin ama wixii aad kaga jawaabtay su'aalaha.

Hadii qof da'diisu ay ka yartahay 18 jir la soo kulmo wax khataro oo sabaabaya in qofkaasi dhibaato dareemayo waxa wajiib nagu ah inaanu u sheegno hey'aadda qabilsan arimaha bulshadda. Hey'aadda qabilsan arimaha bulshadda ayaa caawinaysa qofkaasi.

Alla som kommer till oss får svara på frågor om våld, sexualitet och annat som är viktigt för din hälsa. Du väljer själv om du vill svara eller inte. Du väljer själv vad du vill svara och du kan hoppa över frågor du inte vill svara på.

Vi kommer att prata om dina svar.

Vi som jobbar här har tystnadsplikt. Det betyder att vi inte får berätta för andra vad du har sagt till oss eller vad du har skrivit i ditt formulär. Om någon som är yngre än 18 år har varit med om något allvarligt som gör att den personen inte mår bra måste vi berätta det för socialtjänsten. Då kan socialtjänsten hjälpa den personen.

Haa

Ja

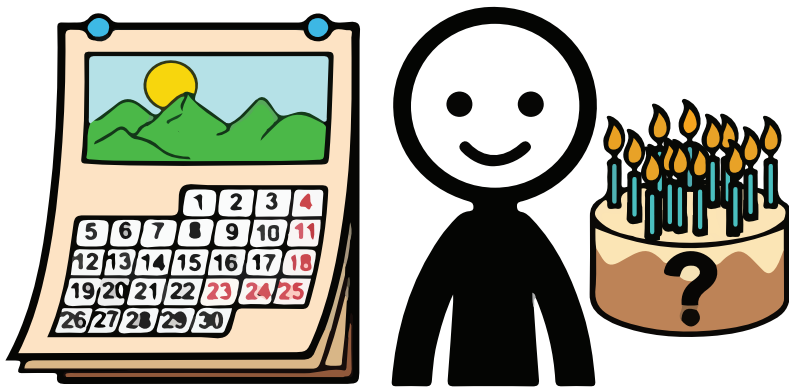

Maya

Nej

Ma rabtaa inaad suaalaha ka jawaabtid?

Vill du svara på frågorna?

1.

Imissa/meeqa sano ayaad jirtaa?

Hur gammal är du?

_____ sano

_____ år

2.

Jinsigee tahay?

Waxaan ka wadnaa jinsiga aad isku aragtid.

Vilket kön har du?

Vi menar det kön som du känner dig som.

Haween

Kvinna

Nin

Man

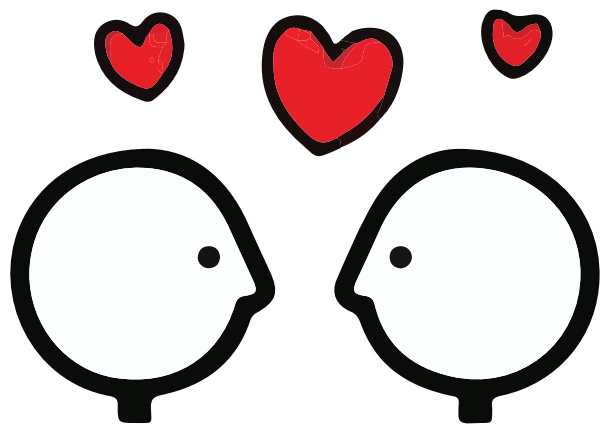
Wax kale _____

Annat _____

Ma garanayo

Vet inte

Noocee jinsi nooc ee ah baad ka heshaa?

Cidda aad heshid waxaa laga wadaa cidda kusoo jiidadata.

Vilken sexuell orientering har du?

Sexuell orientering handlar om vem du blir sexuell attraherad av.

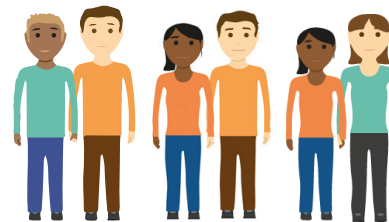
Jinsiga cagsigiisaa jecel

Heterosexuell

Jinsiga la midka ah jecel

Homosexuell

Labada jinsiba jecel

Bisexuell

Mid kale

Annan

4.

Sidee u deggan tahay?

Hur bor du?

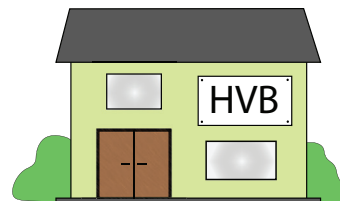
La deggan tahay
waalid/cid masuul kaa ah

Med förälder/ vårdnadshavare

La nool saaxiib /saaxiib
xiriir idinka dhaxeeyo

Med kompis/ partner

La nool qoys lala dejiyay/
meel dhalinyarada la dejiyo

I familjehem/ på HVB

Keli

Ensam

Qaab kale

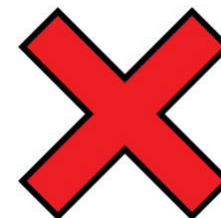
Annat sätt

5.

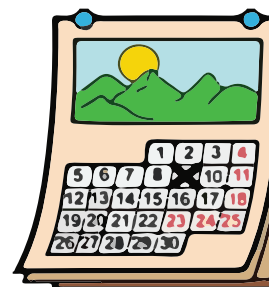
Immisa jeer baad khamri cabtay sannadkii lasoo dhaafay gudihiisa?

Hur ofta har du druckit alkohol under det senaste året?

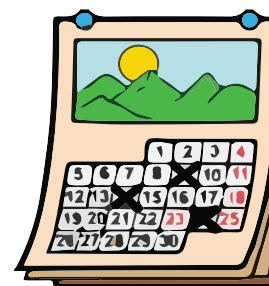
Marna

Aldrig

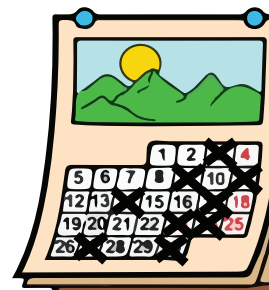
Hal mar bishii ama ka yar

1 gång i månaden eller mindre

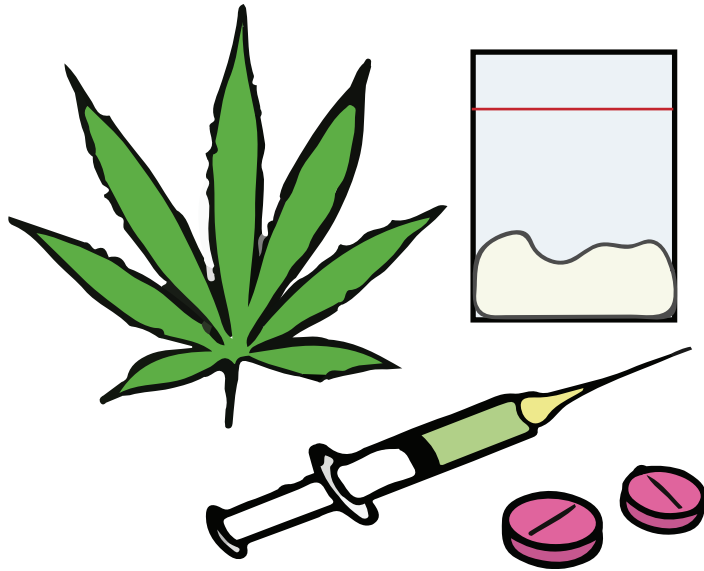
2-4 jeer bishii

2-4 gånger i månaden

2 jeer asbuucii ama ka badan

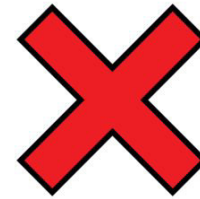
2 gånger i veckan eller mer

6.

Wax maandooriye (daroogo) ah ma isticmaashay?

Har du använt några droger?

Maya

Nej

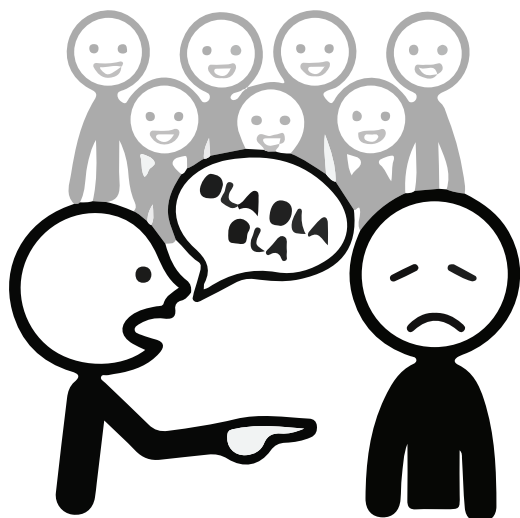
Haa, in ka badan sannad ka hor

Ja, för mer än ett år sedan

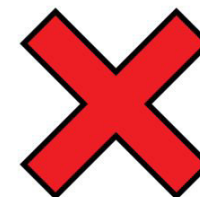
Haa, sannadkii lasoo dhaafay gudihiisa

Ja, under det senaste året

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

Vet inte

7.

Cidka kale ma go'aaminaysay waxaad samayn kartid iyo waxa aadan samayn karin?

Cid kale ma go'aamisay cidda aad xiriir jacayl la yeelanaysid, cidda aad la kulmasid, waxa aad gashanaysid ama waxaad samaynasid xilliga aad firaaqada tahay?

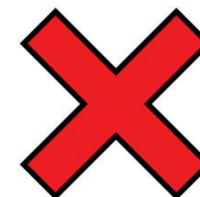
Har någon annan bestämt vad du får eller inte får göra?

Har någon bestämt vem du får ha en kärleksrelation med, vilka du får träffa, vad du får ha på dig eller vad du får göra på fritiden?

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

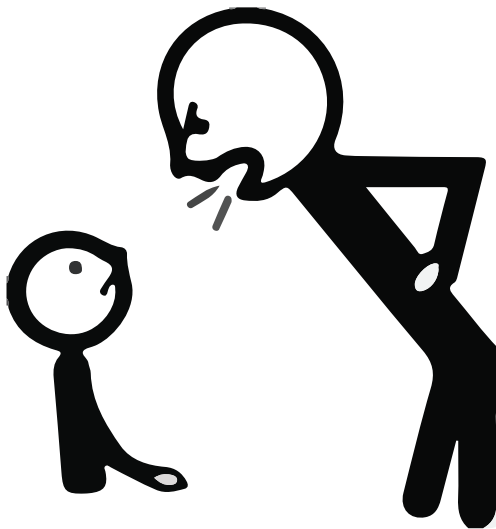
Vet inte

Adigu ma go'aamisay wax qof kale sameeyo iyo waxa uusan samayn karin?

Adigu ma go'aamisay cidda uu qofkaas xiriir jacayl la samaynayo, cidda uu qofkaas la kulmayo, waxa uu gashanayo ama waxa xilliga firaaqada uu qabanayo?

Har du bestämt vad någon annan får eller inte får göra?

Har du bestämt vem den får ha en kärleksrelation med, vilka den får träffa, vad den får ha på sig eller vad den får göra på fritiden?

Waxa jira noocyo kala duwan oo gacan ka hadal ah.

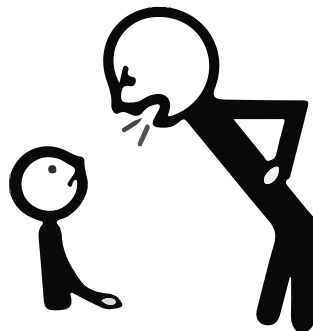
Gacan ka hadal jireed wuxuu noqon karaa in la garaaco, la laado, la kala tuuro ama loo dhaawaco qaab kale.

Gacan ka hadal nafsiyadeed waxay noqon kartaa in qof kugu dhaho ama kuu qoro waxyaalo ku cabsigeliya.

Det finns många olika typer av våld.

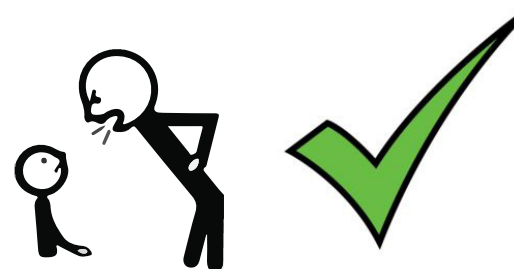
Fysiskt våld kan vara att bli slagen, sparkad, knuffad eller skadad på något annat sätt.

Psykiskt våld kan vara att någon säger eller skriver elaka saker till dig eller saker som gör dig rädd.

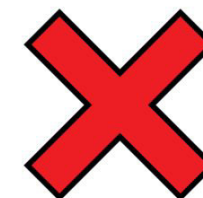
Haa, waxyeello jireed

Ja, fysiskt våld

Haa, waxyeello nafsiyadeed

Ja, psykiskt våld

Maya

Nej

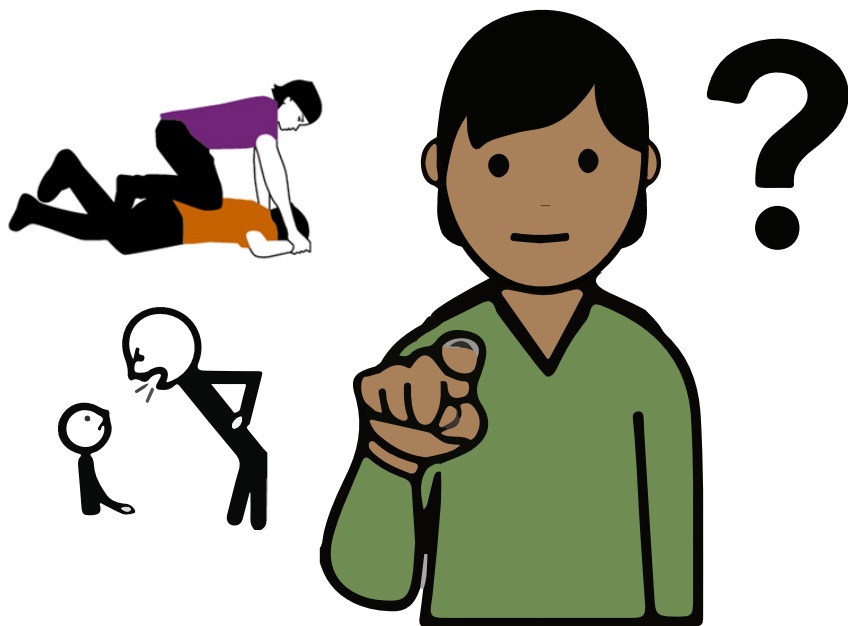
Ma garanayo

Vet inte

9.

Qof ma isku kaa qaawiyay adiga oo aan rabin taas?

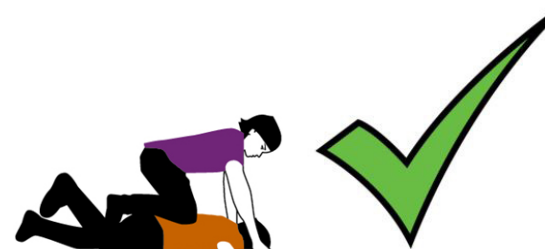
Har någon använt fysiskt eller psykiskt våld mot dig?

10.

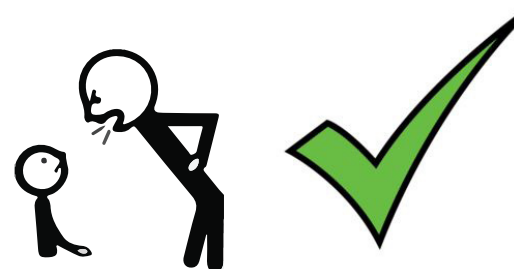
Adigu ma u gaysatay waxyeelo jireed ama nafsiyadeed qof kale?

Har du använt fysiskt eller psykiskt våld mot någon?

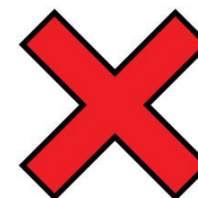
Haa, waxyeello jireed

Ja, fysiskt våld

Haa, waxyeello nafsiyadeed

Ja, psykiskt våld

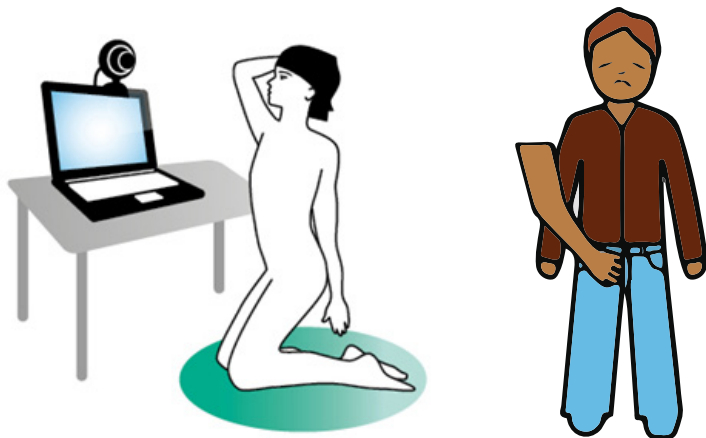
Maya

Nej

Ma garanayo

Vet inte

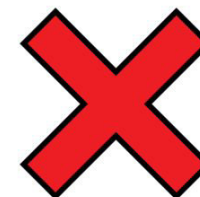

11a)

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

Vet inte

Qof ma isku kaa qaawiyay adiga oo aan rabin taas?

Qof jirkaaga meel ka mid ah ma kugu dhegay adiga oo aan rabin?

Ma heshay ama ma dirtay sawirro qaawan adiga oo aan rabin?

Har någon visat sig naken för dig fast du inte ville det?

Har någon tagit på din kropp fast du inte ville?

Har du fått eller skickat avklädda bilder fast du inte ville?

11b)

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

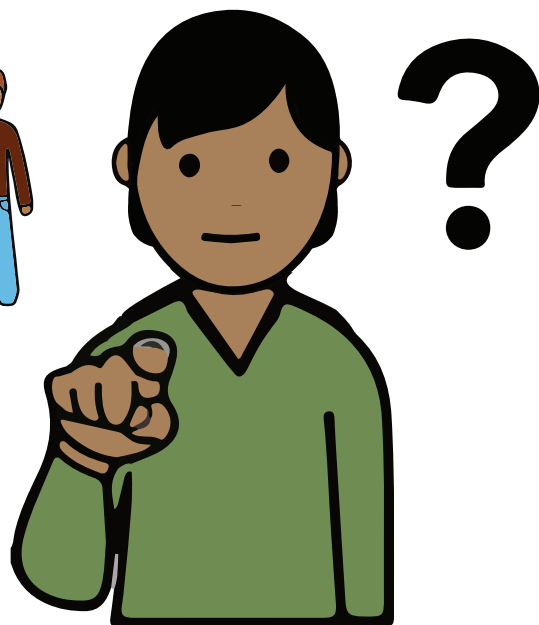
Vet inte

Qofku ma kugu kallifay inaad guska (qoore) ama cambarka kugu dhagtay adiga oo aan rabin?

Qof ma la galmootay, cambar uga tagtay, dabada ama afka, adigoo aan rabin taas?

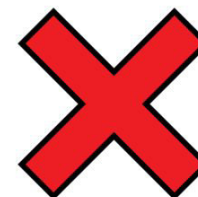
Har någon fått dig att ta på dens penis eller vagina fast du inte ville?

Har du haft sex med någon, i vaginan, rumpan eller munnen, fast du inte ville det?

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

Vet inte

Ma taabatay qof isagoo aan rabin taas?

Sawirro qaawan qof ma u dirtay asagoo aan rabin?

Ma u galmootay qof aan raali ka ahayn?

Har du tagit på någon fast den inte ville det?

Har du skickat avklädda bilder till någon fast den personen inte ville det?

Har du gjort något sexuellt med någon fast den inte ville det?

13.

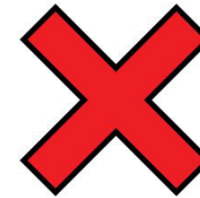
Ma jiraa qof reerkaaga ka tirsan oo gaystay waxyeelo jireed, nafsiyadeed ama waxyeelayn galmo?

Har någon i din familj varit med om fysiskt, psykiskt eller sexuellt våld?

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

Vet inte

Galmo waxyaalo badan oo kala duwan baa noqon kara.

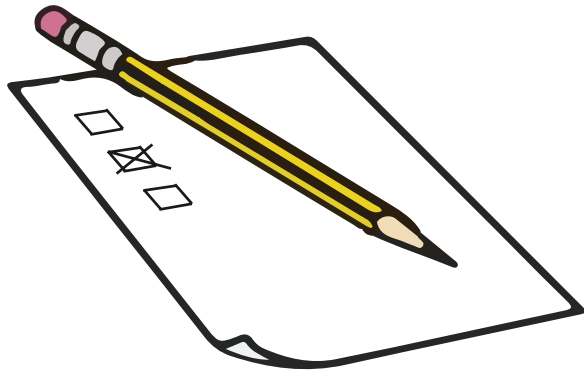
Waxay noqon kartaa in qofka gus laga geliyo cambarka, dabada ama afka, laakiin waxay sidoo kale noqon kartaa in afka la iska dhuuqo ama qofku salaaxo ama cambarkiisa ama guskiisa ama cambar cid kale.

Waxaad qofka la galmoon kartaa adigoo qol kula jira laakiin waxaad sidoo kala yeelan kartaa telefoonka ama kombuyuutarka.

Sex kan vara många olika saker.

Det kan vara att ha en penis i en vagina, i rumpan eller i munnen, men det kan också vara att hångla och smeka sin egen eller någon annans vagina eller penis.

Sex kan hända när du är i samma rum som någon men också med hjälp av en telefon eller dator.

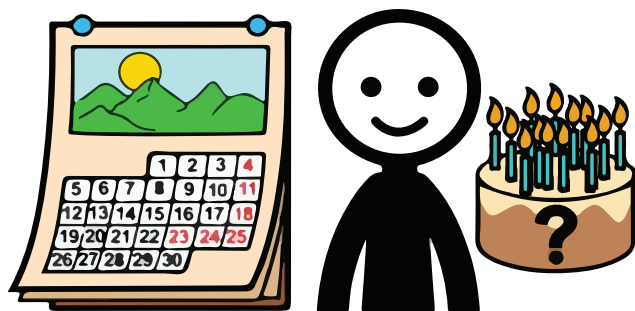
?

Adigay kugu xiran tahay inaad waxaas galmo u aragtid.

Haddii aadan cidna la galmoon markaas hadda waad dhammaysay suaalihii.

Du bestämmer själv om det du har varit med om är sex för dig.

Om du inte har haft sex med någon så är du klar med frågorna nu.

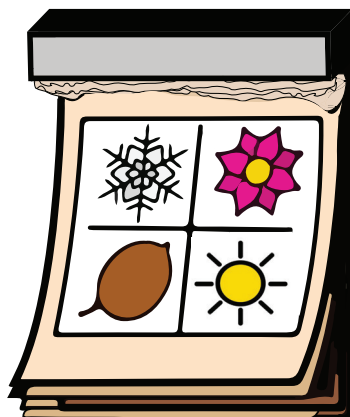
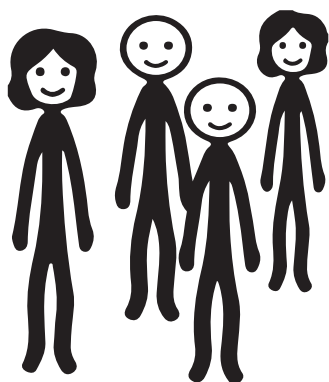
14.

Immisa sano baad jirtay markii u horraysay
oo aad qof la galmootay?

Hur gammal var du när du hade sex med någon första gången?

_____ sano

_____ år

15.

Immisa qof baad la galmootay sannadkii
lasoo dhaafay gudihiisiii?

Hur många personer har du haft sex med under det senaste året?

_____ xabbo

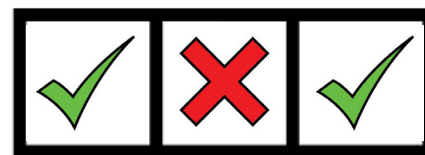
_____ stycken

16.

Meeqa jeer baad adiga iyo saaxiibkaa/
saaxibadaa kondom ama caanshida
leefidda si aysan idinku dhicin jirrooyinka
xubnaha taranka?

Hur ofta använder du och din partner kondom eller slicklapp för att
inte få könssjukdomar?

Markasta

Alltid

Marna

Aldrig

Mararka qaarkood

Ibland

Meeqa jeer baad adiga iyo saaxiibkaa/
saaxibadaa isticmaashaan wax aad uur
kaga hortagaysaan?

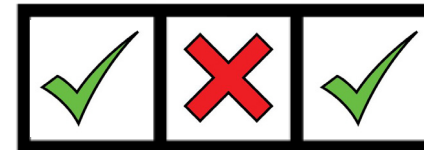
Waxay tusaale ahaan noqon kartaa
kondom, caagga ka hortagga uurka,
kiniiniyaasha ka hortagga uurka, sharootada
ka hortagga uurka ama qori-caagga
(hoormoon ku jiro) ka hortagga uurka.

Hur ofta använder du eller din partner skydd mot graviditet?
Det kan till exempel vara kondom, pessär, p-piller, p-stav, p-ring,
p-plåster eller spiral.

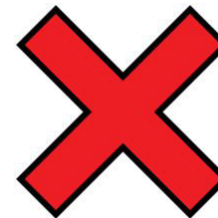
Markasta

Alltid

Mararka qaarkood.

Ibland

Marna

Aldrig

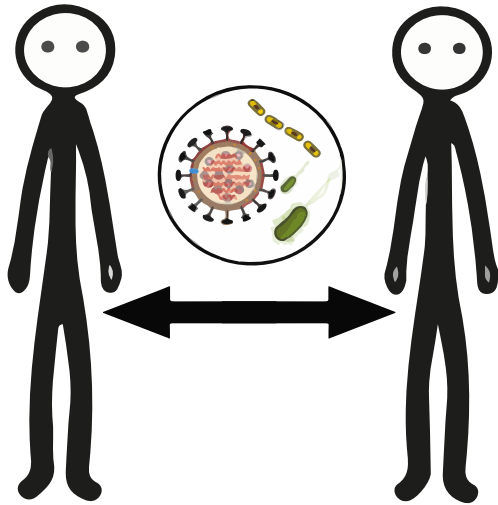
Ma garanayo

Vet inte

Hadda looma baahna

Inte aktuellt

Haa

Ja

Maya

Nej

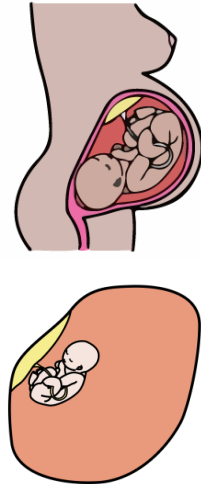
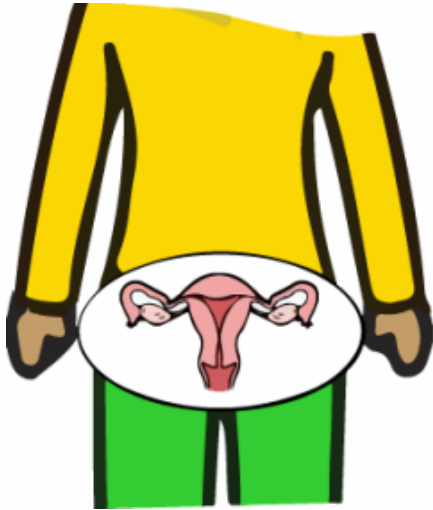
Ma garanayo

Vet inte

18.

Ma ku haysaa ama kugu dhacday mid ka mid ah xanuunada klamydia(xanuun lagu kala qaado galmada), jabtí (jabto), waraabow, cagaarshow ama hiv?

Har du eller har du haft någon av sjukdomarna klamydia, gonorré, syfilis, hepatit eller hiv?

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

Vet inte

19.

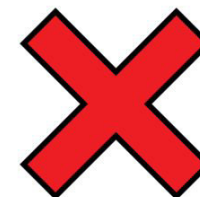
adiga ama qofka aad saaxibada tihiin uur
ma yeelatay idinkoo aan qorshaysan?

Har du eller någon partner blivit gravid fast ni inte hade planerat
det?

Haa

Ja

Maya

Nej

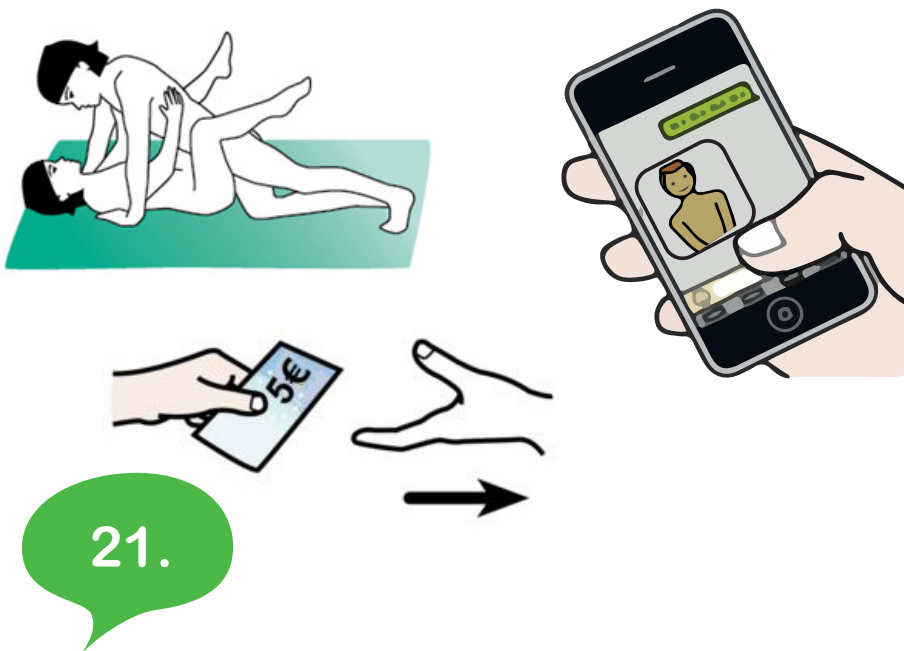
Ma garanayo

Vet inte

20.

Ma u isticmaashay galmo inaad naftaada
ku dhaawacdid ama aad dareen dhib badan
isku dhaafisid?

Har du använt sex för att skada dig själv eller för att försöka bli av
med jobbiga känslor?

21.

Lacag ma ku qaadatay inaad wax xiriir jinsi la samaysid qof aad la kulantay ama telefoonka ama kombuyuutarka kala xiriirtay?

Waxay noqon kartaa in lagu siiyay lacag, khamri, sigaar, maandooriye (daroogo), deegaan, cunto ama safar.

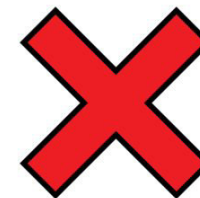
Har du fått någon betalning för att göra något sexuellt med någon du träffat eller genom telefon eller dator?

Det kan vara att du fått pengar, alkohol, cigaretter, droger, boende, mat eller resor.

Haa

Ja

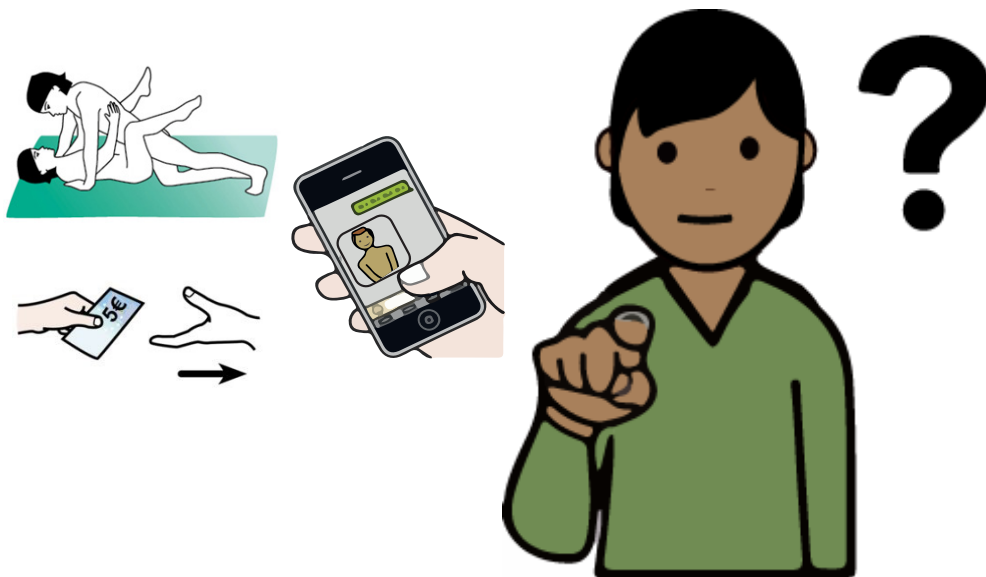
Maya

Nej

Ma garanayo

Vet inte

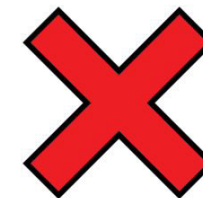

22.

Haa

Ja

Maya

Nej

Ma garanayo

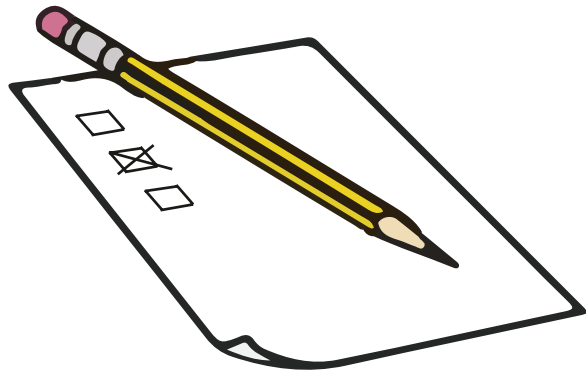
Vet inte

Qof lacag ma ku siiyay si aad xiriir jinsi ula samaysid (galmo), Iswiidhan gudaheeda ama waddamada dibedda?

Wuxuu noqon karaa qof aad la kulantay ama telefoon ama kombuyuutar kala xiriirtay.

Har du gett någon betalning för att få göra något sexuellt med någon annan, i Sverige eller utomlands?

Det kan vara en person du träffat eller med hjälp av telefon eller dator.

Waad ku mahadsan tahay inaad ka
jawaabtay. Hadda waad dhammaysay.

Tack för att du svarat. Nu är du klar.

SEXIT Bild- och språkstöd är ett kommunikationsstöd att använda i mötet med besökare som har behov av sådant. Materialet innehåller samma frågor som formuläret SEXIT 3.0, men några av frågorna är omformulerade för att göra dem mer lättbegripliga. SEXIT Bild- och språkstöd finns i en version på lättare svenska samt i ytterligare fem versioner där både svenska och ett annat språk finns med (arabiska, dari, somaliska, tigrinja och engelska). Alla SEXIT Bild- och språkstöd är tillgängliga på www.srhr.se och på Kunskapscentrum för sexuell hälsas hemsida www.vgregion/ksh.

Kunskapscentrum för sexuell hälsa

